

FELELŐS SZERKESZTŐ

Előfizetési árak

Helyben:		Vidéken:	
1 óra	1 K.	1 óra	1.50 K.
1 évre	3 K.	1 évre	4.50 K.
1 évre	6 K.	1 évre	9 K.
1 évre	12 K.	1 évre	18 K.

Megjelenik minden hétköznap este 8 órakor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szent István-tér 1.

Egyes szám: 4 fillér.

Hirdetés díjszabás szerint.

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató: Baranyay Lajos.

Meglepő fordulatok.

A most dúló világháború nagyon sok meglepetésben, eddig nem is remélt csodás fordulatban részesítette a vén Európa nemzeteit. Ki hitte volna például a büszke entente nagyhangú frázisai után, hogy a mindent lehengerelni akaró hatalmas orosz kolosszus a szövetséges seregek erejétől megroppan és feneketlen kátyuba zökken? Ki hitte volna, hogy az Európát ijesztető nagy tengeri hatalom, Anglia a német búvárhajók elől biztos kikötőibe menekül és csak a halál félelme közt meri nyílt tengeren meghordozni füstökádó páncélos szörnyetegeit? Ki hitte volna! Nagy meglepetés, valóban váratlan fordulat ez! De a legnagyobb meglepetést, a legváratlanabb fordulatot mégis csak az entente legszellemesebb tagja, a francia nemzet váltoította ki Európa népeiből, amikor a mostani világháborúban, a katolicizmus fővédelmézőjévé tölta föl magát.

A francia tudományos irodalom ugyanis legújabbán megjelent munkájában azt akarja elhíttetni a világgal, hogy Franciaország a katolicizmus védelméért fogott fegyvert, amikor a német ellen küzd. A német kultúra nem kultúra, hanem barbár pogányság, s a katolicizmus ellensége. Németország ellensége az egyháznak, mert legombolja a templomokat, üldözi a papokat, meggyalázza az apákat. Németország ellensége a katolicizmusnak, mert szövetségese lett a muzulmán töröknek. Franciaország ellenben hű leánya az egyháznak, fővédelmézője a katolicizmusnak, mert ápolja a vallásérköcsi szellemnek, védelmezője a hős papoknak, s tisztelője a temp-

lomoknak. Milyen különösen hangzó akkordok ezek?

Ki hitte volna, hogy a francia tudományos sajtó egyszerre köpönyeget fordít s keservesen zokog templomok rombolása, papok üldözése szelidlelkű apácák meggyalázása fölött? Igazán meglepő fordulat ez attól a francia néptől, amely csak pár évvel ezelőtt is templomait szinidőadá-sokra adta ki bérbe, s minden elfogadható eszközzel üldözte papjait. Ki merne volna gondolni, hogy az a francia nép, mely a pápa által elrendelt háborus imádságot egy ideig betiltotta, s most a németek ellen kiadott vádiratában pápai enciklikákkal és püspöki körlevelekkel bizonyítja, hogy Franciaország az Egyház hű leánya?

Végül ki hitte volna, hogy Franciaországban hallunk még hangokat hős francia papokról, francia katonák vallásosságáról, a hadsereg vallásérköcsi neveléséről?

Milyen jó is volna most ennek a vallást gyalázó Franciaországnak az Egyház palástjába fogódnani. Mennyire dicsekszik most azzal, amit a háború előtt lenézett, kigunyolt, sztyenlett: az egyházzal és katolicizmussal. Mennyire szeretné most évtizedes bűneit, gázságait, vallás és erkölcs ellen elkövetett visszaéléseit palástolni, szépitgetni? Mit nem adna, ha elhinné a világ azokat a nemtelen rágalmatokat, melyeket a vallásában és erkölcsében rendíthetetlen német népre szór. Meglepő fordulatok voltak és lesznek, de az a fordulat, hogy a gőgös, vallástalan francia nemzet róstei vallástalanságát, palástolja léha erkölcsstelen felfogását; a világháború legérdekesebb meglepetései, legváratlanabb fordulatjai közé sorozható. P—p.

A világháború.

Lemberg diadalunk.

A monarchia még mindig a diadal mámorában uszik. Minden város, minden falu zászlóerdő, vígság, öröm. Az egész nemzet egy tüntető díszmenet, amely a királyt, a hazát és a hadsereget élteit.

Katonai szempontból

hogy mit jelent Lemberg visszavétele: azt az események hamarabb fogják bírálni, mint a rögtönzött szó is tudná. Tudjuk, hogy e siker nem volt ingyen s tudjuk, hogy utána még nagy fejezet következik. Az orosz sereg meg van verve, de megsemmisítve nincs s Lemberg visszavétele azt is jelképezi, hogy most tíz hónap után felvehetjük annak az első nagy offerzívánknak fonalát, mit akkor Lemberg alól való visszavonulásunkkal atunk ki kezünkől. Igazolódik a bizalom, mellyel, egy percre: meg nem rendülve, felneztünk volt Galli-ciába, hogy dolgunk odafenn jó kezekben van. Német, osztrák és magyar csendben dolgozott odafenn és csendben dolgozik tovább. Nem telik el nap, hogy halhatatlan munkájának természetét le ne adja s nyomban pihenés nélkül ne menjen tovább. Merre — arról nem szö-lünk és nem beszélünk.

A leMBERGI KÜZDELEM.

Lemberg övének északnyugati és nyugati arcvonal a zolkiev—mikolajovi szakaszán nagy orosz erővel volt megszállva. Június 22-én reggel öt órakor a bécsi landver rohammal elfoglalta a janov—lembergi út mentén levő Rzezna erődöt. Északnyugat felől ezidőben csapatok a Minovka pataktól keletre emelkedő magaslatokon át nyomultak előre és rohammal elfoglaltak néhány sáncot a Lysa Gora magaslat előtt. A délelőtti folyamán tovább előnyomulva a város ellen, véres harcban elfoglaltuk az északnyugati és nyugati arcvonal többi erődjét és erődmi-

vét. Ezzel az orosz arcvonal újra át volt törve és az ellenség, ismét súlyos veszteséggel, visszavonulásra kényszerült. Csapatokaink üldözés közben a várostól keletre és északkeletre emelkedő magaslatokra nyomultak előre és Lembergtől délre átlépték a Mikolajov felé vivő utat.

Böhm-Ermolli lovassági tábornok délután négy órakor a második hadsereg csapataival, a lakosság öreműjongsága közben bevonult Lembergbe.

Az ellenség visszavonulása.

Zolkievnél és Ravaruskától keletre is visszavonulóban vannak az oroszok. Az ellenségnek egyes különálló előretöréseit a Tanev környékén visszavertük. Ma éjjel az ellenség a Szan és a Visztula között, valamint a kielcei hegvidéken megkezdte a további visszavonulást: a szövetséges csapatok mindenütt üldözik.

A Dnyeszter mentén az általános helyzet változatlan.

A kivert ellenség üldözése.

A Lembergtől északra levő szakaszban a Mackensen vezérezredes parancsnoksága alatt álló osztrák, magyar és német csapatok a ravaruska—zolkiev—kulkovi utvonaltól keletre visszavonuló orosz csapatok után nyomulnak és keletre, valamint északkeletre Lembergtől Böhm-Ermolli csapatai üldözik a Lembergből kivert ellenséget. Itt különös jelentősége van annak, hogy Böhm-Ermolli osztrák és magyar csapatai elérték a leMBER—mikolajovi utat. Az itt felsorolt visszavonuló mozdulatok természetes következményeképpen az oroszok kiüritik Kielce mellett levő állásaikat is.

Az olasz harctér.

A háború most lefolyt első hónapjában az olaszok semmiféle sikert sem értek el.

Délnyugaton levő csapataink épp úgy, mint a háború elején,

SOVEGJARTÓ vaszonáruháza, Barátok épülete.

Nagy választék

színes zephijrek, karton, schiffon és damastból. Különböző vásznak, törölközők, abrosz, lepedők és zsebkendők. Agy- és asztalterítők, szőnyeg- és matracsövetekből.

OLCSÓ

szabott árak.

Egyes szám ára 4 fillér.

tartják a határon, vagy a határ közelében lévő állásainkat.

Az Isonzó-árvonalon, a flitschmalborgheti erődített hártárfülsőten, a karni gerincen és valamilyen a tiroli-árvonalon az ellenség minden előnyomulókísérlete súlyos veszteségével összeomlott.

A nyugati harctér.

A Maas magaslatokon a franciákat jelentékeny veszteséggel visszaverték. Hasonlóképpen nagy eredményeket értek el a németek a Vogézekben is.

Szfehérvár diadalünnepe. Zenés takarodó.

Évtizedekre kellene visszagondolnunk, ha a szerda esti impozáns felvonuláshoz hasonló akarnók keresni. Lemberg felszabadításának öröme Székesfehérvár szerdán este fényes kivilágítást és nagyszabású zenés takarodót rendezett.

Délután zászlódszót öltött az egész város. Estefelé pedig már hatalmas néptömeg hömpölygött az utcákon. Kilenc órákor mintegy 8—10 ezer ember volt együtt, amely a menet megindulását várta a Zichy-ligetből. Pont kilenc órákor volt az indulás. A menetet a rendőrtisztviselők fogata nyitotta meg, utána száz és száz lampionos katona következett, akik után a 35. gyalogezred zenekara ment ropogós nótákat játsza. Ezt követték a város és a vármegye főtisztviselői gróf Széchenyi Viktor főispán és dr. Saára Gyula polgármester vezetésével, továbbá a város katonatisztjei Aulik ezredessel. Ezután a honvédeknél éppen indulásra készen állt menetszadzok jöttek, majd pedig a 35. gyalogezred századai. Oldal és utána pedig a közönség ezrei mentek. A menet a Nádor-utcan keresztül a püspöki palota előtt állapodott meg, ahol dr. Prohászka Ottokár megyéspüspök tiszteletére szerenádot adott, s a nép zajosan éltette a főszerzést. Ezután a Ferenc József-térre mentek, ahol a zenekar a himnuszot játszotta, a közönség pedig a királyt és a hadsereget zajosan éltette. A felvonulás további útja a következő volt:

Budai-ut, Deák Ferenc-utca, Horváth István-utca, Széchenyi-utca, Vörösmarty-tér, Simor-utca, Szögyényi-Marich-utca, Jókai-utca, Nagy Sándor-utca s ismét a Zichy-ligethez vonult vissza.

Az ünnepelő menet az éjjeli órákban oszlott szét.

MACKENSEN ÜZENETE.

Mikor a híres német vezérezredes, kinek neve ebben a világtörténelmi időben immár a nagy Hindenburgé mellé került, a gorlicei áttörést megcsinálta, egy szürke kis brúnni népfőlkö, névszerint Habel Ferenc, gondolt egy merészet és nagyot s apró tanítványai nevében üdvözölte a nagy hadvezért. A Leipziger Illustrirte Zeitung legutóbbi száma közli a levelezőlap fakszimiljét, melyen Mackensen ezt az üdvözlést megköszöni. — A válasz szövege a következő:

O. H. Q. 11. d 13. 5. 1915.

Ihnen und ihren Schülern danke ich herzlich für die mir in jugendlicher Begeisterung gesandten willkommenen Glückwünsche. Machen sie den Jungens klar, dass es die Aufgabe der deutschen Jugend von heute sein wird, die sittlichen und religiösen Kräfte im Volke lebendig zu erhalten, welche ihr die Noth, aber auch die Grösse ihres gegenwärtigen Erlebens als das Geheimniss der Unbegreifbarkeit eines Volkes offenbaren.

ergebenst

Gott befohlen

MACKENSEN.

Magyarul:

Főhadiszállás 1915, 5, 13. 11.

Szívvel köszönöm Önnek és tanítványainak fiatal lelkesedésükben nekem küldött kedves jókívánataikat. Magyarázza meg a fiataloknak, hogy a mai nemet ifjuságnak az lesz a feladata, hogy a népben ébren tartásuk erkölcsi és vallásos erőket, melyeket a nagy veszély és mostani nagy tapasztalataik, mint egy nép győzhetetlenségének titkát állítanak szemekünk elé.

tisztelettel

Istennek ajánlom

MACKENSEN.

S most álljunk meg kissé. Közvetlenül a mostani nagy napok előtt bolond idők jártak. Újságokban, folyóiratokban, szakszervezetekben, tanítógyűléseken, Magyar Királyban, és vásártéren egyre erősebben hangzott a harci riadó: le a vallással, le a katekizmussal, le az Istenrel! Ki az iskolából a vallásoktatással, ezzel a „népbutítással”, természettudományos nevelést az ifjuságnak! A hit ócska butor, a papság család banda, lélek nincs, túlvilág nincs, Isten sincs!

S ez a veszedelmes, piszkos áradat előtéssel fenyegette legszébb virágos kertünket, az ifjuság lelkét s annak meleggyát, az iskolát. A nagy, rezgőszakállú Fényes Samu, a lobogó sörényű Garbai Sándor, a kopasz Somogyi Béla s a többiek: Zigány Zoltánék, Jászi Oszkárék, a Nyugaték, a Huszadik Századék, az Új korzakék s mind, ahány kócos, topornyos, csekély tudással és nagy hanggal, sok lelkiismeretlenséggel és felelőtlenességgel embertársai fejetejére nőtt alak készült ebben az országban — duzzasztották ezt a szennyes vízdöbzt s alig volt ember, ki utjokba mert volna állni. A Galilei-körben az egyetemi ifuság, a szakszervezetekben a munkásnép, a tanítók szövetségében a népnevelőinek tekintélyes része, a Magyar Királyban a boltos- és nyomdász inasok mind modernnek, felvilágosodottak kezdtek már lenni. Aki ennek az áramlatnak ellene mert mondani, az a klerikális, ósdi papszamar titulusát kapta, aki aggodott az idők ilyenén fordulata felett, az „utjába állt a modern haladásnak, az emberiség boldogulásának”.

Aztán egyszerre, hirtelen reánk szakadt ez a világégés. És a vér, a vas emberei, a technikai tudás lángelméi, ezek a világtörténelmet

csináló óriások álltak a papok helyébe és predikálnak.

A nagy Vilmos császár 1914 július 31-ikén kiáll a nép elé s így szól: „... és most Istennek ajánlak benneteket, menjete a templomba s imádkozzatok; hogy az Isten el ne hagyjon bennünket”.

A mazuri tavak hőse így ír nővéreinek: „Itt a harctéren rögtön észre lehet venni, ha otthon kevesebbet imádkoznak”.

S a gorlicei győző, Galicia felszabadítója: magyarázza meg a fiataloknak, hogy az ifjuságnak az lesz a feladata, hogy a népben ébrentartsa az erkölcsi vallásos erőket, mert ezekben rejlik a titka hogy nép győzhetetlenségének.

A szívünk vezrik, ha a sok drága vére gondolunk, mely ezek a napokban kiömlik; gyászolva siratjuk azt a sok fiatal életet, mely most a világháborúban kialszik, remegve hazánk sorsa felett álljuk immár tizenegy hónapja ezt a retentő megpróbáltatást; de bátran kimondjuk a nagy stórt, melyhez hasonlókat csak az egyház használ, mikor nagyszombat reggelén a „felix culpa”-ról énekel.

Köszönjük Istenünk, hogy ezzel a nagy háborúval megpróbált bennünket! Ugyáltszik, szükségünk volt rá, mert különben megrohadtnak volna. Megcsókoljuk jószágos kezdetet, mely ugyan véren, tűzön, halálhőrgesen keresztül, de, fel, a magasságok felé vezet bennünket s úgy képzeljük, hogy a gorlicei ezerótszázalgyu eget-földet rengető dörgéséből Te szólsz hozzánk.

Hallgatunk. Megértünk. Követünk.

És jaj annak, aki a háboru után a régi szellemi csepürágással jön hozzánk!

KÖZGYÜLÉS a városnál.

Székesfehérvár törvényhatósága folyó hó 28-án a következő tárgyszerozattal fog közgyűlést tartani.

A kabinetiroda értesítési arról, hogy O császári és apostoli királyi Felsege a város közönségének Olaszország hitszegése alkalmából előterjesztet: hódoló táviratát igaz meglegedéssel fogadta s a királyhűség megnyilatkozásairól legkegyelmesebben köszönetét kifejezni méltóztatott.

Az Osztrák-Magyar haderők déli és északi főparancsnokainak köszönete ugyanezen alkalmából hozzájuk intézett üdvözlő távirataira.

Polgármester-jelenti, hogy Mackensen vezérezredet a 10. huszárezred másodtulajdonosává történt kinevezése alkalmából a város közönsége nevében üdvözölte s bemutatja a vezérezredes köszönet táviratát.

Polgármester javasolja, hogy a 69-ik gyalogezred ezredesének, Pittner Lajosnak elhalálkozásán a törvényhatósági bizottság fejezze ki részvétét.

Az 1915. évi II. III. IV. t. cikk kihirdetése.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter értesítése konzuli ügyekben. Polgármester jelentése majus hó-ról.

Tanácsi előterjesztés városunkból bevonult, hősi halált halt hősek emlékének megörökítése tárgyában.

Fejérvármegye törvényhatósági bizottsága pártolás végett megküldi az ipari és gyári alkalmazottak betegség esetében való segélyezéséről szóló 1881. évi XLV. t.-c. revíziója tárgyában a m. kir. kormányhoz intézett feliratát.

Szabolcsvármegye pártolás végett megküldi a folyó évi termésnek lefoglalása tárgyában a m. kir. belügyi és földmivéltésügyi miniszterekhez intézett feliratát.

A tanács előterjesztése a közlekedés tárgyában.

A tanács tudomásvétel végett be-terjeszti a Zichy és Bierbauer hának hivatalos helyiségekkül felhasználása és ezen épületeknek a városházzal összekötése tárgyában kelt határozatát.

A tanács tudomásvétel végett be-jelenti, hogy a közlekedési pénz-tár terhére a város nevében a Haditermény Részvénytársaságnál egy részvényt jegyzett.

Tanácsi előterjesztés a sörházmalomnak turbinarendszerre való átalakítása tárgyában és a Kállomalom bérletének ügye.

Tanácsi előterjesztés a villamos szakértők díjaira fedezet kijelentése tárgyában s jelentés a villamos telepen és a vízvezetéknel legutóbb előfordult üzemszavarokról.

Laufnauer Ferenc javadalmi könyvelő és Kaviák Ignác javadalmi pénztárnok kérelme lakbőr folyósítása és a nyugdíjjogosultságuk megállapítása iránt.

Tanácsi előterjesztés özv. Kiss Lajosné kegydíj iránti kérelme tárgyában.

A székesfehérvári Vörös Kereszt egylet felhívású osztálya működésének támogatására 1000 korona adományt kér.

A m. kir. 17. honv. gy. e. egy-éves önkéntes iskolaparancsnoksága az 1915. június 28-án jótékony színelőadás után 50 korona színházberelendését kéri.

„A cseh nyelv?”

Egy helybeli laptársunk tegnapi keltezett számának szerkesztői üzeneteiben ily címen tart rövid, de épen nem a hitelesség bélyegével bíró előadást a cseh nyelvről. Hogy az üzenet írója nem linguista, azt harsányan hirdeti és hogy elfoglalt, azt pláne kiáltja kis műve. Az, hogy a cseh nyelvet (természetesen a mait!) „tudományos szempontból tekintve a barbár szláv idiomákhoz” sorozza, — az a tájékozatlanság melletti és hogy picike heccelődés is, amihez méltóan sorakozik — a többi állítás. Az, hogy a nyelv, a szavak kiejtése — sérti a fület, az egyéni dolog, s a cikk írójának abszolút személyi megjegyzése s ezt így is értelmezzük. Hogy a zenéléshez jól értenek, ez nem leszűj, mint ahogy az sem, hogy nemzeti föleledik a szilvalekváros gombóc. Az üzenet végén beígéri a szerző, hogy nyelv és néptudományi tanulmányát folytatni fogja.

Nekünk, úgy e cikk írójának, valamint a cikket közlő lapnak semmi közük a cseh nyelvhez, de szövegünk ezt a kis heccelődést, melynek célja félremagyarázhatatlan ma, amikor egy cseh ezred — épen nem a saját jószántából — városunk, bár meg nem hívott vendége. Heccelődés az egész s ráadásul a tájékozatlan közönség félrevezetése.

A cseh nyelv miért barbár idiomája a szláv nyelvcsaládnak (annak, amelyből nem áttalotta a magyar nyelv sem, hogy felvegyen kifejezéseket) mi nem tudjuk. Ellenben tudjuk, hogy a cseh nyelv a XIII. században kezdi irodalmi pályafutását s ez a pályafutás valóban nem válik szegényére a cseh nemzetiségnek. Hogy pedig az a fejlettebb irodalom művelésére alkalmatlan, azt meghazudtolja hét évszázad irodalmi alkotása. A komoly érdeklődőket a Révai Lexikon V. kötetének 28—30 lapjaihoz utasítjuk, amely hozzáértően tud e kérdéshez szólni.

Mi csak két megjegyzésválót fűzünk a cikkhez.

Prágában, a cseh nemzeti színházban (Narodna Divadlo Ceskeho) száznál többször adták azon a „barbár” nyelven Madáchunk tragédiáját. Ádám személyesítője, aki érdeklődésből beutazta hazánkat — utjában minket is megfogtatott s fenn Árva fenyvesekkel borított hegyein lelkesedéssel szavalta a nagyszerű költemény egyes részét s hogy arra a „durva hangöblögetés” nem pászol — azt higgye el nekünk a t. cikkirő. Ugyan ő szavalt Petőfiből, Aranyból s hatalmas drámái erővel mondta el — nagy csodálkozásunkra Jókai „A gála rab fohásza” című nálunk kedvelt tirádáját — csehül. Nem mondhatnám, hogy ez barbarizmus volt!

Vrchlicky és más cseh poéták költszete — a fejlettebb irodalomba tartozik.

A második dolog pedig, hogy mit szólna ahhoz a t. cikkirő, ha a pilseni — mondjuk: Cesky Noviny — így írna a magyar nyelvről? Ennyi valótlanyságot ők is tudnának összehordani a mi drága nyelvünkről, amelyet, még hozzá nem is először, barbároznak le ott nyugaton.

Talán, inkább ne írjunk semmit a csehokről, mint ilyfajta üzeneteket, amelyekkel a csehok, ha

volna is ellenük kifogásunk, ránk süthetik, hogy tudatlanok vagyunk és ráfogásokkal keltünk hangulatot ellenük.

Mínd ezt csupán az igazság, de különösen a vicinális béke nevében mondtuk el.

Rexa Dezső.

A Fejérmegyei Napló UJABB KÉT ZÁSZLAJA a harctéren.

A mi derék honvédek melegsázaiban indulnak újból a harctéren, hogy dicsőséget, fényt szerezzenek továbbra is a fejérmegyei hírnévnek. A negyedik menetszázd két szakasza a Fejérmegyei Naplótól kért zászlót, hogy annak lobogtatása mellett induljanak a nagy utra. Persze, hogy kaptak zászlót. A legnagyobb örömmel adtuk s listennek sok segítségét kívánjuk harcoló testvéreinknek. A két szakasz szerdán este a lembergi győzelem öröme rendezett impozáns felvonuláson a kapott zászlókkal vett részt.

HŐSÖK EMLÉKALBUMA.

A honvédelmi miniszterium, miként már megírtuk, elhatározta, hogy az elesett hősök életrajzával és arcképével emlékalbumot fog kiadni. A szükséges adatok beküldésére vonatkozólag most a következőket tudatják:

A beküldött életrajzi adatok rövidke és hitelesek legyenek és az elesettek katonai rendfokozatát, születési idejét, helyét, lakóhelyét, családi állapotát, polgári foglalkozását elhalálozás idejét, helyét (ha a helység ismeretlen volna, a harcszintér megjelölését), a halál nemét tartalmazzák (sebesülés vagy betegség és pedig milyen betegség okozta?), végül hogy az elhalálozás adatai hivatalos, vagy magánértesülés útján jutottak-e a hozzátartozó tudomására?

A beszolgáltatóndó arckép lehetőleg vizitkép nagyságu legyen, de semmiesetre sem fogadhatók el csoportokat ábrázoló olyan képek, amelyekben az illető elhalt honvéd vagy népfölkelő egyén csupán mint a csoport egyik alakja látható.

Hogyan harcolnak a 13-as jászok huszárok.

A legendás hírű vitéz 13-as huszárezred a most folyó világháborúban sok-sok babért szerzett a régi dicsőség mellé; sok csodálatos hőstettét gyegyezték fel a vitéz huszárokról; a következő sorok inkább az ezred életébe engednek egy egy pillantást. Egy sebesült jászok huszár mesélte az ezred életéről ezeket az érdekes részleteket:

Három hónapig bakamódra harcoltunk a lövészárokban. Csak ha nagyon jól viseltük magunkat, volt szabad lenni a lovak dekungjába, hogy megnézzük az öreg pajtasokat, mit is csinálnak. Tessék elhinni, vasárnapnak tettük meg azt a napot, amikor a lovak nyakára néha-néha ráakasztottuk az abrakos-tarisznyát. A lövészárokban igaz bakák voltunk és lövőgettük a ki-kitetsző orosz szipkákat, de azért tudtuk, hogy a hátunk mögött várnak a mi lovaink és éppen csak rájuk kell hogy üljünk, aztán megint olyan huszárok leszünk mi, mint otthon a kaszárnyában. Mondtuk is a bakáknak, hogy: lássátok, huszárokból még baka is kitelik, de már ti bajosan ülnétek meg a lovat. Pedig tessék elhinni, hogy akadt köztük sok jó huszárósképű gyerek is. Az utóbbi időben rohamot roham után csináltunk és az oroszok már nagyon messzire futottak tőlünk. Mi mentünk a nyomukba, amíg csak bírtuk és a lövészárokak egymás után foglaltuk el tőlük. Egy reggel aztán a szemben levő lövészárok üresen találtuk és amerre a szem ellát, sehoh egyetlen muszkát sem láttunk. A patroulok egymásután mentek ki és amelyik másnap jött is vissza, még az is azt jelentette, hogy előttünk végig üresek az előre megásott orosz lövészárokak és hírét sem látták muszkának az egész környéken.

Most jöttünk mi kérem. A kapitány ur kiállított egy huszárjárőrt, ötven voltunk benne, meg egy káplár és elindultunk, hogy megkeressük az oroszokat. Fel pakkoltunk vagy három napra ételt, dohányt, gyufát, meg térképet és boldogan nekivágtunk az utnak. A kapitány ur megmutatta az irányt, amerre mennünk kellett és mi vágatva elindultunk. A lovak ugráltak örömlükben, mert bizony már régen nem ültünk rajtuk és mentek velünk mint a szélvész. Három-négy kilométert vágatva mentünk előre azután meg csak egy lépésben. Utközben sok lövészárkot találtunk, de ezek mind üresek voltak és még üres patronok sem voltak benne. A lovak csak úgy repültek keresztül a lövészárokokon és mi mentünk tovább. Mehetünk vagy harminc kilométert, mikor a káplár ur így szólt hozzánk:

— No fiúk, látjátok ott azt a kis házat? Hát ott kezdődik Oroszország. Hadd lássam, ki lesz ott hamarabb.

Valami háromszáz méternyire lehetett tőlünk az a kis ház, ahol Oroszország kezdődött és a káplár ur szavai után sarkantyuba kaptuk a lovakat és versenyezve vágattunk az orosz határ felé. Ne tessék hinni, hogy dicsekedem, de én voltam az első, aki Orosz-

országba belovagoltam. Azután mikor mind a hatan benn voltunk Bessarabiában, nagyot kiáltottunk, hogy „Eljen a haza!” és csendesen mentünk tovább. Egy dombtőre lovagoltunk fel és a káplár ur onnan nézett le a sikságra egy látszóval.

— Hű, — azt mondja, — itt sok muszka van, — azzal mindegyikünknek átadta a látszóvet és vagy 4000 méternyire hatalmas orosz csapatokat láttunk. Egy ideig még néztük őket, amint hatalmas oszlopokban éppen kifejlődtek és erre visszafordultunk és vágatni kezdünk hazafelé, hogy megtegyük a jelentést. Amint lovagoltunk, hát egyszerre csak balról messzire egy csapat lovak kozák tűnik fel. Lehetek vagy százan. Vágtattak felénk, mi meg menekültünk, ahogy csak bírtunk. A kozákok lőttek utánunk és engem, meg ezt a cimborámat, aki itt fekszik, el is talált egy-egy golyó. A kozákok üldöztek bennünket vagy öt kilométeren keresztül, de azért szerencsésen visszaérkeztünk és leadtuk a jelentést.

Az élelmiszerüzorához.

A Fejérmegyei Napló egyik olvasója írja a következő sorokat:

A helybeli sajtó tiszteletreméltó kitarással dolgozik a helybeli élelmiszerüzorára megszűntetése érdekében. Támadja a visszaéléseket, támogatja a rendőrség jóakaratu, de emberfeletti munkáját, noszogatja a hatóságot, hogy elhatározó cselekedetével ne legyen utolsó, sereghajtó ebben az országban s úgy látszik, lassan-lassan megéri a gyümölcse fáradozásuknak. Legalább ezt olvasom ki a F. N. szerdai számából, mely azzal biztat, hogy a maximális árak megállapítása érdekében indított mozgalom legközelebb célt ér.

Helyes! Örömmel és türelmetlenül várjuk.

Legyen szabad nekem az ügyhöz ezuton néhány észrevételet tennem.

1. Szeretném, ha kimondaná a hatóság, hogy az összes élelmiszerek, tehát a gyümölcs is ürmérték helyett súlymértékkel méressék. Tetszik tudni, miért? A tisztelt kofa- és egyéb asszony-ságok a literezés terén akkora

Pénteken és szombaton:
HENNY PORTEN
legújabb filmalkítása

Észak rózsája.

Dráma 3 felv. — 5 pátokp.
Előadások fél 7 és 9 órakor.

művészettel bírnak, hogy bádög-bögréjükbe annyi cseresznyét, meggyet, stb. raknak, amennyit akarnak s a vásárló közönség sohasem tudja, hogy például két vagy csak másfél liter gyümölcsöt vett-e a piacon. A baromfiaknál is hasonló az eset. Fennidcsért hölgyek évszázados szokása, melyet hozzájuk hasonlóan élmeles, de tőlük becsületességben mégis mérhetetlen távolságban álló elődeiktől sajátítottak el és vettek át, hogy egy becsületes csirke mellé rendszeren egy öklömnnyi nagyságú galambocskát kötnék. Mivel pedig régi elv, hogy „a parte potiori fit denominatio“, a vevő — ha csaknem túlvátoz — rendszeren két becsületes csirke árát fizeti ki. Ugyanezt kellene a turó és vaj árusításánál is elrendelni.

2. A hatóság minden jóakarata kárbavész, ha csak el nem rendeli, hogy az összes termények árái világosan kiírva az áru fölé kitéssenek. Mert a mai rendszer képtelenség. Amerre és ameddig a rendőrség jár, addig van olyan, amilyen rend, de amint a rendőrség elvonul, fokozott mértékben dübög az uzsora. A fentebb említett rendelkezés egyszerre utat vágná mindenféle visszaélésnek. Aki nem tünteti fel az árakat, az a piacról eltávolítandó; aki többet követel (ha ugyan akkor lenne ilyen) az bezárandó, áruja konfiskálendő s a megállapított piaci áron valamely közcélna értékesítendő; aki a kiírt árnál drágábbért vásárolna (ilyen sem akad) megbüntethető. Aki házal, letartóztatandó.

Igy majd rend lesz. Egyébként nem. Biztatásul legyen mondván, hogy ez a külföldön, de már nálunk is sok városban így van. Mivel jó, utána kell csinálni.

HIREK

— **Kitüntetett tábori lelkész.** A király az ellenséggel szemben vitéz és önfeláldozó magatartása elismerésül dr. **Horváth Lajos** 69. gyalogezredbeli tart. tábori segédlelkész a lelkészi érdemkereszt 2. osztályával a fehér-vörös szalagon tüntette ki.

— **Személyi hir.** Dr. **Sárm Gyula** polgármester holnap, pénteken Budapestre utazik, hogy a városok kongresszusán résztvegyen.

— **A tizenhetes honvédönkéntesek estélye.** A honvédönkéntesek nagyszabású színházi estélye iránt máris akkora a közönség érdeklődése, hogy az összes jegyek elfogytak. Mivel még sokan óhajtanak jegyet váltani, a rendezőség elhatározta, hogy Péter és Pál ünnepén az előadást megismétli. Egyben arról is értesíti a közönséget, hogy a műsoros esten a 35. gyalogezred zenekara is szerepelni fog.

— **A tótágas áldozata.** Scharfer József 8 éves abal flucskra társaival az ósrégi tótágas gyerekjátékot produkálták. A kis Scharfer fejére esett s agyarázkódást és baloldali bántulást kapott. Beszállították a Szent György kórházba.

— **A Vöröskereszt kérelme.** A Vöröskereszt fehéreményi osztálya 1000 kotona segélyt kért a várostól. A város anyagi ügyeit előadó bizottság a segély megadását javasolja.

— **Zászlót loptak.** A Kossuth-utcai Népsegélyező Egylet zászlaját szerda éjjel ellopták. Az illetőnek bizonyára hazafiai felbuzdulásának növelésére volt szüksége rá. Talán már a tegnap esti felvonulásnál azzal tüntetett.

— **Rövid hírek.**
A város részvényt jegyez. A Haditermény Részvénytársaságba a város 10000 korona részvénnyel lép be.

A Dunába fúadt. Sohár János ercsi lakos fürdés közben belefulladt a Dunába, Holtestét ezideig még tudták kifogni.

Liszt érkezett. A várossal szerződési viszonyban levő fővárosi malom egy vagon főzölisztet küldött.

Ülés. A Gazdakör választmányra f. 27-én délelőtt 11 órakor ülést tart.

— **43—50 éves B)** osztályú népfelkelők minden pótíj nélkül háborura azonnal érvényes életbiztosításokat köthetnek az Első Magyar Általános Biztosító Társaságnál. — Felvilágosítást ad ezen társaság székesfehérvári főgynöksége.

— **Egy rezervista álma** tartotta igazgatórságban a fővárosi moziközönséget, amely 150-szer került az Omniában előadásra. Kárpáti seregeink legnehezebb harcai folyának le szemünk előtt, melyekben egész hadosztályok tűzserége, lovassága és gyalogsága — köztük a mi 17-es honvédek és liнденburg-jaink — vesznek részt. És a háború e félelmes izgalmaival Zieher „Egy rezervista álma“ című nagy zeneműve oly reálisztikusan interpretálja, hogy a kép láttára és a zene hallatára vérünk pezsdül, idegeink megfeszülnek és átéljük a legvehemensebb gyalogsági és lovassági rohamokat, melyek kéztülszabban hozzák meg dicső seregeink fényes győzelmet. A hős csapatőröknek vakmerő és tökéletes felvételeit a legstürbb gránát és srappeltűzben legjobban a harctérről visszatért katonáink tudják megtámasztani, akik ámulva látják megismétlődni átélte megpróbáltatásaikat. E csodás kép június hó 25 és 26-án, péntek és szombat az Uránia színházban 2—2 előadásban, este 7 és 9 órakor kerül előadásra, Jegyek ezen előadásokra Ullmann Imre dohánytőzsdejében

már ma válthatók. Zieher világ-hírű zenéjét a 35-ik gyalogezred zenekara szolgálja.

— **Friss sertesűs, felvágottak, zsír és szalonkák, füstölthúsok** kitűnő minőségben legjutányosabban Marschall Nándornál, Kossuth-utca, Levecsont kgja 40 fillér.

— **A legújabb mintázatu pepita, kék és fekete gyapju kosztümkelmék, lüszterek, mosható vásznak, férfi- és fiúöltönyök, éppen úgy könnyű gyapjuszővetek legjobban beszerezhetők** Rudbányai Imre posztókereskedésében.

Kréme de lactaine saját nemében páratlan hatású arcbőrszépítő, finomító készítmény, ezen tejkrem teljesen árthatatlan, a bőrt egyszerű használat után bársony puahává teszi, pattanásokat, szeploket, májfoltokat gyorsan elmulasztja. Kapható **Szűcs Róbert** Magyar Korona gyógyszerárában Kossuth utca sarkán. Ára 1 kor. 20 fillér.

MIUMEI kávébehozatal
SZÉKESFEHÉRVÁR
:: (BARÁTOK ÉPÜLETE) ::

Pörkölt kávékeverékei utolérhetetlenek! Saját villamos kávénapypörköldé! Telefon 250.

SZÍNHÁZ.

Észak rózsája a címe annak a 3 felvonásos drámának, melynek főszerepét Henny Porten, a kiváló német színész játszja, pénteken és szombaton mutatja be az Apolló színház. Henny Porten e nagyszerű darabjában kitűnő alakítást nyújt. E remek szép drámát vigjátékok és harctéri felvételek egészítik ki.

APRÓHIRDETÉSEK.

Tanuló vagy tanulóleány felvétetik Pete műtermében.

Bejaro leány kerestetik Noprosz. szel Gyulához, Kigyó u. 5.

Vettem néhány száz meter mult évi könnyű nyári tisztagyapju kangár férfi szöveteket, amelyeknek métere 5,60, 6, 7, 8, koronáért kerülnek előadásra, Rudbányai posztókereskedő.

Gyümölcs-utca 20. szám alatti egy 2 szobás lakás előszobával és minden hozzátartozóval együtt minden órában kiadó.

Mindenestfiut felvesz a Falvy-dívat-üzlet.

Munkasleányok felvétetnek Haggenmacher sörtelepén, Fazekas-utca 6. sz.

Hirdetmény.

A FEJERMEGYEI TAKARÉKPÉNZTÁR

igazgatórsága tudatja, hogy az intézetnél takarékbetéti könyvecskére és folyószámlára magasabb kamatozás mellett elhelyezett betétek után

1915. ÉVI JULIUS HÓ 1-TŐL

netto 4 1/2 %

kamatot térít és a betétkamatadót továbbra is sajátjából fedezi.

Székesfehérvár, 1915. június 24-én.

Az igazgatóság.

Telefon 233. — Telefon 233.

Pénteken és szombaton,
június hó 25 és 26-án:

Kizárólagos joggal

EGY
REZERVISTA

A L M A.

Grandiózus háborús filmdráma
4 részben. 2000 méter.

Kárpáti küzdelmeink hiteles felvételeivel. Házi ezredünk és 17-es honvédek szurony rohamai. A Bpesti Omnia 6 héti játsza zsufolt házak előtt.

Zieher híres zenéjét
a helybeli 35. gyalog-
ezred zenekara
szolgáltatja.

Naponta 2 előadás este 6 és
9 órakor.

BODEGA.

és

CSEMEGECSARNOK:

Gebauer Testvérek

Kossuth-utca 9. szám.

Telefon: 340. Telefon: 340.

Asztali vörös- és aszúborok, valamint cognac és likőrfajták, továbbá mindennemű hideg felvágottak, sajtok és Kugler-sütemények.

Falatozó helyiségünkben

a legelőzékenyebb kiszolgálás és szolid árak mellett a nap bármely szakában kaphatók.

Üdítő-italok

CSEMEGE KÜLÖNLEGESSÉGEK.